

Evidencijski broj / Article ID: 17894322
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

DAVOR KOVAČEVIĆ

Odabrao Picula

**Pametni
vodokotlić
štedi vodu
i novac
otočanima**

Str. ▶ 11.

A vertical newspaper clipping featuring a portrait of Davor Kovačević. The text below the portrait reads 'Odabrao Picula' followed by a large, bold headline: 'Pametni vodokotlić štedi vodu i novac otočanima'. At the bottom, it says 'Str. ▶ 11.'.

FRANCUSKA ISKUSTVA Ured Tonina Picule izdao i predstavio ekološki vodič

Pametni vodokotlić štedi vodu otočanicima

WiCi je autohtoni francuski proizvod koji vodu, koja se koristi za pranje ruku, čuva tako da kad se sljedeći put ispire toalet, za ispiranje se koristi upravo ta voda u kojoj je netko oprao ruke

Irena FRLAN GAŠPAROVIĆ

WiCi je autohtoni francuski proizvod. Naviknuti da o francuskim autohtonim proizvodima razmišljamo kao o nečemu što bi se moglo pojesti, nemalo smo se iznenadili kad se ispostavilo da je ovdje riječ o – vodokotliću.

WiCi je, dakle, »autohtoni francuski proizvod« koji vodu, koja se koristi za pranje ruku, čuva u vodokotliću tako da kad se sljedeći put ispire toalet, za ispiranje se koristi upravo ta voda u kojoj je netko prethodno oprao ruke. »Budući da godišnje ispiranjem trošimo oko 10.000 litara vode po osobi, ovakva opskrba vode iz vodokotlića koji je ujedno i umivaonik predstavlja pametnu uštedu vode«, poučava nas tako vodič za štednju vode koji je nedavno izdao i javnosti predstavio Ured zastupnika u Europskom parlamentu Tonina Picule. Pametni vodokotlić samo je jedno od rješenja kako se može uštedjeti voda općenito, a osobito na otocima gdje je slatka voda još dragocjenija nego na kopnu.

Besplatno piće

Publikacija naslovljena »Izazov: uštedi vodu – vodič za pametno upravljanje vodom« rezultat je međunarodnog projekta pod nazivom »Water Saving Challenge« koji je Picula pokrenuo u suradnji s Kraljevskim tehnološkim institutom u Stockholmu. Projekt je okupio osam otoka, po dva iz Hrvatske (Lastovo i Vis), Francuske (Houat i Seine), Grčke (Itaka i Tilos) te Irske (Cape Clear i Inis Oirr). U

šali, Picula kaže da se radi o »inicijativi četiri mora«. Cilj projekta bio je prikupiti iskustva otoka u rješavanju problema nestašice vode uz pomoć inovativnih tehnologija i politika štednje vode. Priručnik koji je temeljem toga nastao »dokaz je otočne domišljatosti iz koje svi možemo nešto naučiti«, napominje Picula.

Osim već spomenutog vodokotlića, otočani su se domislili i nizu drugih rješenja kojima žele potaknuti i stanovnike otoka, ali i turiste koji na otoke dolaze da pažljivije troše vodu. Jedan od primjera iz vodiča je razglednica na kojoj se posjetitelji upozorava da su grčki otoci suočeni s »ozbiljnim problemom s vodom« i da je ključno koristiti onoliko vode »koliko vam je potrebno« jer je »svaka kap bitna«. Sličan primjer poticanja gostiju da se ne razbacuju vodom je hotel u Bruxellesu koji, kako se može doznati iz priručnika, gostima koji ručnike koriste više puta nudi besplatno piće. Dakle, umjesto da se nakon svakog pranja ručnik baci na pod da bi ga osoblje zamijenilo, gosti mogu sudjelovati u štednji vode, a zauzvrat dobiju nagradu.

Noću bez vode

Za rješavanje problema s vodom ponekad, međutim, treba uložiti i nešto novca. I to ne uvijek baš male svote. Ali se takvo ulaganje može višestruko vratiti. To se, prema vodiču, dogodilo na irskom otoku Cape Clear. Više od 20 go-

dina vodovodne cijevi obilno su curile, oštećene zbog pojačanog prometa, pa je otok tijekom ljeta pokušavao osigurati dovoljno vode tako da je, u turističkoj sezoni, noću prekidao dovod vode. No, Mairtin O'Mealoid kaže da je jedino pravo rješenje bilo zamijeniti stare cijevi, a to se u međuvremenu i dogodilo. Ulaganjem od oko 4,3 milijuna eura obnovljeno je više od 11 kilometara starog vodovoda i ostale infrastrukture

10.000

litara vode po osobi troši se godišnje ispiranjem

na otoku. Procjenjuje se da će se, zahvaljujući tom zahtvu, uštedjeti 11 milijuna litara vode godišnje. »Želim potaknuti sve otoke da zamijene svoju infrastrukturu, umjesto da previše iscrpljuju bušotine, bazene ili je dovode s kopna«, poručio je O'Mealoid, i sam otočanin, stanovnicima europskih otoka.

Jedan od autora vodiča Christian Pleijel s Kraljevskog instituta za tehnologiju u Stockholmu napominje da je za uštedu vode potrebna promjena ponašanja, tehnologija i dobro upravljanje. Kao primjer, moglo bi se reći 'motivirajućeg' upravljanja vodom naveo je Itaku: na tom otoku cijena vode ovisi o potrošnji – što manje vode koristite, manje plaćate po metru kubičnom.

Osam otoka koji su sudjelovali u ovom projektu izazvali su jedni druge, istaknuo je Pleijel. Izazov je bio »možemo li uštedjeti 25 posto vode koju koristimo?«.

– Iskoristili smo znanje otočana i došli do zaključka da možemo uštedjeti između

deset i 55 posto slatke vode – ustvrdio je Pleijel, napomenuvši da sada isti izazov postavljaju pred sve europske otoke.

»Možete li uštedjeti vodu?«, pitaju stoga autori priručnika. Ako je suditi prema njihovom iskustvu, odgovor je jednostavan: »Naravno da možete«.

U studenom 2017. projekt »Water Saving Challenge« nagrađen je nagradom »Greening The Islands« koja mu je dodijeljena u kategoriji za vodu u konkurenciji milijunskih investicijskih projekata. Prednost mu je dana zbog činjenice da se temelji na otočkom znanju te zbog potencijala da uključi veliki broj europskih otoka.

Picula najviše napravio za europske otoke

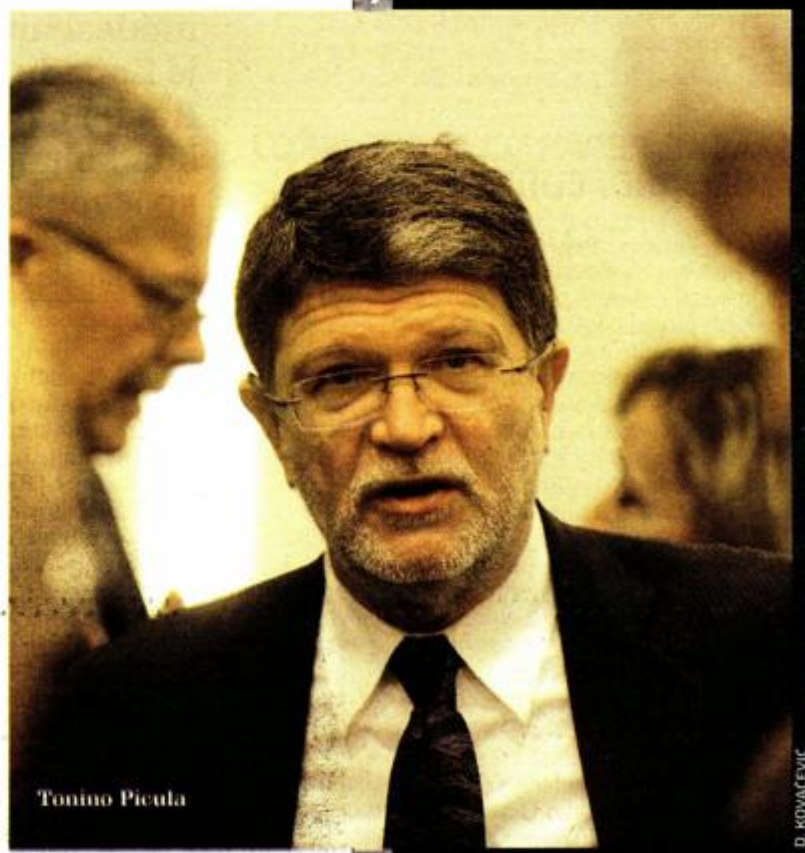
Picula je u rujnu u Komiži na otoku Visu organizirao projektnu konferenciju na kojoj su stručnjaci s otoka uključeni u projekt osmišljavali načine kako uštedjeti vodu. Primjenom različitih rješenja moguće je, ovisno o otoku, smanjiti potrošnju slatke vode za 10 do čak 55 posto, ocijenjeno je na konferenciji. Otok Vis, primjerice od svih otoka ima najrazvijeniji sustav upravljanja vodom pa ima i »najskromniji« cilj uštede vode od 10 posto dok su si irski otoci, koji gube ogromne količine vode zbog curenja cijevi, zadali cilj od 55 posto.

Europska federacija malih otoka (ESIN) odabrala je Tonina Piculu kao zastupnika Europskog parlamenta koji je u trenutnom, osmom, sazivu najviše napravio za europske otoke te ga je odlučila kandidirati za nagradu za najboljeg europarlamentarca (MEP Awards) u kategoriji regionalnog razvoja.

»Ovakav i slični projekt mogu dati rezultate, prije svega dobru praksu«, ocijenio je za Hinu Denis Barić iz Otočnog sabora i dodao kako su rješenja poput obveze izgradnje spremnika za vodu uz kuću, takozvanih »gustirni«, iako nisu propisana zakonom, već raširena na hrvatskim otocima.

Za pitanje drastičnog povećanja potrošnje tijekom turističke sezone, koje je istaknulo više govornika, Barić je rekao kako je od turista ipak teško očekivati da znatnije sudjeluju u mjerama štednje no da »bez vode nema ni turizma, nautičkog turizma, nikakvog razvoja«.

»Turizam je jedna od glavnih gospodarskih grana na otocima te moramo ljudima osigurati vodu«, a zakonom o otocima »izjednačiti gospodarstvenike na otocima s kolegama na kopnu«. Po sadašnjem zakonu subvencioniranu vodu imaju samo fizičke osobe te gospodarstvenici na otocima imaju veći trošak za vodu nego drugdje, upozorio je Barić. (H)

Tonino Picula

D. KOVAČEVIĆ